Schriftelijke vragen aan het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Nijmegen conform artikel 39 van het Regelement van Orde

Betreft: Manifest demonstratierecht

Nijmegen, 14 maart 2025

Geacht college,

Demonstreren is een belangrijk democratisch recht waarmee inwoners hun mening kunnen uiten en dat dient als een vreedzaam ventiel voor onvrede.

De fracties van de PvdA, GroenLinks, Partij voor de Dieren en SP zijn positief over de ondertekening van het 'Manifest Demonstratierecht' op 12 februari jl. door de burgemeester. De Gemeente Nijmegen onderschrijft hiermee dat de regels en de praktijk bij het faciliteren in lijn zijn met de mensenrechten. Zo worden beperkingen alleen opgelegd wanneer die strikt noodzakelijk zijn en wordt elke vreedzame demonstratie beschermd.

In januari 2024 stelden deze fracties de burgemeester vragen over de zware beperkingen die aan een demonstratie van Extinction Rebellion waren opgelegd. Daarnaast vroegen wij de burgemeester om, in het kader van de Right to Protest-campagne, in gesprek te gaan met Amnesty International. Wij waarderen dat dit gesprek heeft plaatsgevonden en tot deze uitkomst heeft geleid.

Echter, wij zijn verbaasd dat de ondertekening van het manifest enkel ter kennisgeving aan de gemeenteraad is gestuurd. Het manifest vraagt om een specifieke houding ten aanzien van demonstraties, die volgens ons afwijkt van het huidige beleid. Bovendien heeft de ondertekening niet alleen gevolgen voor de burgemeester, maar vraagt het ook een duidelijke positie van de gemeenteraad ten aanzien van het beleid.

Het is voor ons onduidelijk welke invloed de ondertekening van dit manifest heeft op het huidige beleid en in hoeverre betrokken partijen, zoals de politie, hierbij zijn betrokken. Zeker aangezien er eerder door ons is beredeneerd dat het optreden van de politie en de burgemeester niet in lijn zijn met de mensenrechten zoals gesteld door Amnesty International.

De fracties van de PvdA, GroenLinks, Partij voor de Dieren en SP hebben naar aanleiding hiervan de volgende vragen:

1. Heeft het ondertekenen van het 'Manifest Demostratierecht' invloed op het huidige beleid ten aanzien van het beoordelen en faciliteren van demonstraties? Zo ja, tot

welke beleidswijzigingen of aanvullingen heeft het geleid? Zo nee, welke toegevoegde waarde hecht het college aan de ondertekening van het manifest?

2. Bij de ondertekening van het manifest heeft de burgemeester de gemeenteraad niet vooraf betrokken, in tegenstelling tot andere gemeenten zoals Utrecht[1] en Eindhoven. Hoe reflecteert het college op het besluitvormingsproces van het ondertekenen van het manifest en waarom heeft het college besloten om de raad niet mee te nemen aan de voorkant?

In juni 2024 werd naar aanleiding van incidenten in universiteitsgebouwen een vreedzaam pro-Palestina kampement hardhandig ontruimd door de politie. Vernielingen mogen niet, tegelijkertijd mogen incidenten nooit aanleiding zijn om een vreedzaam protest algeheel te beperken of geheel te verbieden.

3. Om de geest van het manifest in realiteit te borgen, is het van belang dat de politie de opgenomen punten ook daadwerkelijk als leidraad gaat gebruiken. In hoeverre is de politie betrokken geweest bij de ondertekening en in hoeverre zullen zij zich hard maken om de punten te implementeren?

4. Is de burgemeester het met de fracties eens dat, als er tijdens een demonstratie incidenten plaatsvinden, de groep die wel vreedzaam demonstreert haar recht op demonsteren moet kunnen blijven uitoefenen?
    a. Zo ja, is de burgemeester het met de fracties eens dat dit vraagt om een nieuwe houding van de gemeente en politie bij het faciliteren van demonstraties dan voorheen?

Wij zien uw antwoorden met belangstelling tegemoet,

Met vriendelijke groet,

Mika Kraft, gemeenteraadslid PvdA Nijmegen
Marieke Smit, gemeenteraadslid GroenLinks
Eline Lauret, gemeenteraadslid Partij voor de Dieren Nijmegen
Yurre Wieken, fractievoorzitter SP

[1] https://www.utrecht.nl/nieuws/nieuwsbericht-gemeente-utrecht/utrecht-tekent-manifest-over-demonstratierecht-van-amnesty-international